

17 מרץ, 2025; י"ז אדר, תשפ"ה

לכבוד

ח"כ בנימין נתניהו	חברי הממשלה ה-37	עו"ד גלי בהרב-מיארה	עו"ד ד"ר גיל לימון
ראש הממשלה	ממשלת ישראל	היועצת המשפטית לממשלה	המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי)
ממשלת ישראל	ממשלת ישראל	משרד המשפטים	משרד המשפטים
ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים

הנדון: כינוס הממשלה לשם החלטה על פיטורי ראש שירות הביטחון הכללי

סימוכין: מכתבינו מהימים 18.11.2024; 24.11.2024; 17.2.2025; 23.2.2025; 16.3.2025

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלקמן (כלל ההדגשות במסמך זה נוספו):

- עניינה של פנייה זו הינה בכוונת ראש הממשלה ח"כ בנימין נתניהו (להלן: "רה"מ נתניהו") לכנס בימים הקרובים את הממשלה, לצורך קבלת החלטה על פיטורי ראש השב"כ, מר רונן בר. זאת, בהמשך להחלטתו הפסולה, הגוועה בניגוד עניינים, המנוגדת לדין ולכללי המנהל התקין והמונעת משיקולים זרים של רה"מ נתניהו אמש לקדם את פיטורי את ראש השב"כ, על רקע "חוסר אמון מתמשך" לטענתו.¹
- בסמוך להודעת רה"מ נתניהו על החלטתו, פנתה אליו אמש היועצת המשפטית לממשלה, והבהירה לו מפורשות כי "לא ניתן לפתוח בהליך סיום כהונה כאמור, עד להשלמת בירור התשתית העובדתית והמשפטית שעומדת ביסוד החלטתך ואפשרותך לעסוק בנושא בעת הזו". זאת, בשל רגישותו יוצאת הדופן של העניין; תקדימיותו; החשש כי ההליך נגוע באי חוקיות ובניגוד עניינים, ובשים לב לכך שתפקיד ראש שירות הביטחון הכללי אינו משרת אמון אישית של ראש הממשלה.²
- דברים אלו של היועצת המשפטית לממשלה מצטרפים לדבריו של המשנה ליועמ"שית, ד"ר גיל לימון, מיום 28.2.2025, שנכתבו במענה לפנייתנו בעניין פיטורי ראש השב"כ, שהבהיר כבר אז כי "החלטה כזו ביחס לראש מערכת ביטחונית, ובפרט כזו האוחזת גם בסמכויות אכיפת חוק, מחייבת הליך סדור, המבוסס על טעמים ענייניים בלבד, אשר נשען על תשתית עובדתית מוצקה ומלאה, חף משיקולים זרים, ואשר עומד בהוראות הדין, לרבות כללי המשפט המנהלי". כן הובהר על-ידי המשנה ליועמ"שית כי "לשם הבטחת עמידתו של התהליך בערובות ההליכיות והמהותיות הנדרשות, יהיה על הדרג המדיני להביא את הדברים לבחינה מוקדמת של הייעוץ המשפטי לממשלה, קודם קידומו".
- בתגובה להחלטה על פיטוריו, הגיב ראש השב"כ רונן בר באומרו כי הציפייה של רה"מ נתניהו לחובת אמון אישית – פסולה ומנוגדת לחוק.³

¹ רונן ברגמן ואחי "נתניהו החליט לפטר את ראש השב"כ רונן בר" Ynet (16.3.2025).

² קישור למכתב המלא.

³ גילי כהן ואחי "רונן בר תקף את נתניהו: הציפייה לחובת אמון אישית – פסולה" כאן (16.3.25).

5. ואולם, כעת, כאמור, מתכוון רה"מ נתניהו להפר את הנחיית היועצת המשפטית לממשלה ולכנס את הממשלה לצורך החלטה על פיטורי ראש השב"כ – ללא כל בחינה מוקדמת של הייעוץ המשפטי לממשלה, על אף שהדבר הובהר כבר פעמיים.
6. החלטת רה"מ נתניהו לא הגיעה בחלל ריק, ומצטרפת לפרסומים נוספים מהעת האחרונה שעל בסיסם פנינו אליכם בפניותינו שבסימוכין, לפיהם רה"מ נתניהו מתכוון לפטר את ראש השב"כ, בין היתר על רקע קולות רבים בסביבתו הקוראים לו לעשות כן.⁴
7. כידוע, רק לפני כחודש, ביום 16.2.2025 הודיע השב"כ, בין היתר בעקבות פניית התנועה, על כוונתו לפתוח בבחינה של הקשר בין לשכת רה"מ ומשרדים נוספים לבין קטאר, בעקבות חשיפת הפרשה.⁵ כמו כן, לאחרונה נחשפה פרשה חמורה נוספת הקשורה ללשכת רה"מ, במסגרתה הודלפו מסמכים מסווגים על ידי דוברו הצבאי של רה"מ, אלי פלדשטיין, כדי להשפיע על דעת הקהל בישראל על עסקת חטופים.⁶ אלו מצטרפים לחשדות כי בתחילת המלחמה נעשו בלשכת רה"מ ניסיונות לשנות פרוטוקולים של דיוני קבינט ושיחות טלפון של עדכונים ביטחוניים עם מקבלי החלטות.⁷ יצוין, כי בגין כל פרשות אלו, נחקרו במשטרה ובשב"כ ועוד צפויים להיחקר בהמשך מספר לא מבוטל של גורמים המקורבים לרה"מ נתניהו.⁸
8. לפיכך, החלטת הפיטורין וכן ההחלטה על כינוס הממשלה לצורך קבלת החלטת ממשלה על הפיטורין נעשות בניגוד לדין ותוך הפרת הנחייתה של היועצת המשפטית לממשלה, לפיה על רה"מ נתניהו להתיעץ עימה בטרם קבלת החלטה בנוגע לפיטורי ראש השב"כ.
9. סעיף 3(ג) לחוק שירות הביטחון הכללי, תשס"ב-2002 קובע כי "הממשלה רשאית להפסיק את כהונתו של ראש השירות לפני תום תקופת כהונתו". ואולם, על פי הפסיקה, הגם שלממשלה נתונה הסמכות להפסיק את כהונת ראש השב"כ לפני סיומה, חלה על הממשלה חובה להפעיל שיקול דעת להפעלת סמכות זו. בהתאם, ככל סמכות שבשיקול דעת מינהלי, חלים הכללים המקובלים בדבר סבירות, שיקולים זרים, ניגוד עניינים וכו'.⁹ כך, נקבע בפסיקה כי:
- "רשות ציבורית, הממנה עובד בשירות הציבור, פועלת כנאמן הציבור, וכלל גדול בידניו, שנאמנות זו צריך שתופעל בהגינות, ביושר, ללא שיקולים זרים ולטובת הציבור, שמכוחו ולמענו מסורה סמכות המינוי בידי הרשות הממנה".¹⁰
10. בענייננו, הממשלה, כרשות ציבורית האמונה על מינויו והפסקת כהונתו של ראש השב"כ, צריכה להפעיל את שיקול דעתה בהגינות, ללא שיקולים זרים לטובת הציבור. בהמשך להודעת רה"מ נתניהו כי ההחלטה על הפיטורין התקבלה על רקע "חוסר אמון" בינו לבין ראש השב"כ, הבהירה היועצת המשפטית לממשלה כי תפקיד ראש השב"כ אינו משרת אמון אישית של רה"מ נתניהו, ומכאן שמדובר

⁴ אנה ברנסקי "בלתי ניתן לתיקון: ראש הממשלה נתניהו מעוניין לפטר את רונן בר, אך חושש מדבר אחד" מעריב (14.2.25); חדשות סרוגים "התרגיל של ראש השב"כ לנתניהו" סרוגים (17.2.25).

⁵ מורן אזולאי "שב"כ: בוחנים את הקשר בין גורמים בלשכת נתניהו לבין קטאר, וחשיפת סודות מדינה" Ynet (15.2.25).

⁶ תמר אלמוג "פלדשטיין חשוד בהפצת מסמך שעלול להשפיע על דעת הקהל בארץ" כאן (17.11.24).

⁷ נדב איל "האלוף פנה ליועמ"שית: חשש שבמשרד רה"מ נעשו ניסיונות לשנות פרוטוקולים במלחמה" Ynet (10.7.24).

⁸ ליאור אוחנה "פרשת המסמכים הסודיים: איש מפתח בלשכת נתניהו נחקר באזהרה" Ynet (10.2.25); מאיר תורגימן, ליאור אוחנה ונטעאל בנדל "ברורמן חשוד שניסה לשנות שעת שיחה לנתניהו ב-7/10; דובר רה"מ ישוחרר למעצר בית" Ynet (14.11.2024).

⁹ בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, מז(5) 404 (1993), בפס' 14-15 לחוות דעתו של הנשיא (כתוארו דאז) כב' השופט שמגר.

¹⁰ בבג"ץ 4566/90 דקל נ' שר האוצר, פ"ד מה(1) 28 (פורסם בנבו, 3.12.1990), בפס' 6 לחוות דעתו של השופט אלון.

בשיקולים שלא ממן העניין.

11. על כן, ולאור תגובת ראש השב"כ כי רה"מ נתניהו מפטרו בשל כך שאינו "נאמן" לו באופן אישי, **דומה כי החלטה על הפיטורין התקבלה משיקולים זרים ופוליטיים צרים**. כך, בייחוד לאור החקירה שמנהל השב"כ נגד הבכירים בלשכת רה"מ, שעולה חשש כי הפיטורין נועדו לגרום להרתעת רשויות אכיפת החוק מבדיקת החשדות האמורים, או חמור מכך – כדי לפעול לגדיעתן.

12. כמו כן, בבג"ץ 5658/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (נבו 1.1.2024), עמד בית המשפט על חשיבות עילת הסבירות בהקשר למינויים המבוצעים על ידי הממשלה ושריה:

"הסכנה הטמונה בשלילת האפשרות להתערבות שיפוטית במקרים קיצוניים שבהם נפל פגם חמור במינויים המבוצעים על-ידי הממשלה ושריה, היא גדולה במיוחד. זאת בהתחשב בטיבם של המינויים שעליהם הם מופקדים. הממשלה אחראית על מינוי התפקידים הבכירים ביותר בשירות המדינה ובהם הרמטכ"ל, ראש השב"כ, מפכ"ל המשטרה, נגיד בנק ישראל ונציב שירות בתי הסוהר..."¹¹

13. בהקשר זה יצוין, כי עילת הסבירות רלוונטית הן ביחס למינויים, והן ביחס לפיטורים בלתי סבירים; ובמילותיו של כב' השופט (כתוארו דאז) עמית: "עילת הסבירות היא המגן הכמעט יחיד על הציבור מפני מינויים ופיטורים בלתי סבירים ולהבטחת טוהר המידות בשירות הציבורי".¹² מכאן, כי החלטה על פיטורי ראש השב"כ בעת שמנוהלת על ידו חקירה בגין התנהלות חמורה בלשכת רה"מ, תוך פגיעה בביטחון המדינה בזמן מלחמה, עשויה גם לעלות כדי **פעולה בחוסר סבירות קיצונית**, שדינה בטלות.

14. בדומה לכך, על רשות ציבורית חל איסור להימצא במצב של משוא פנים וניגוד עניינים – אשר חל כאשר לבעל הסמכות יש אינטרס אישי או מוסדי שיכולים לפגוע ביכולתו להפעיל את הסמכות בלא פניות.¹³ יתרה מזאת, אין צורך להוכיח בפועל ניגוד עניינים, אלא די בקיומו של חשש ממשי לניגוד עניינים.¹⁴

15. והנה, בענייננו, עצם בחינת התנהלות גורמים רבים ובכירים בלשכת רה"מ על ידי השב"כ, בחשד לפגיעה בביטחון המדינה, מובילה לכך כי **לראש הממשלה אינטרס אישי בחקירות האמורות**. משכך, **מצוי הוא בניגוד עניינים מובהק בין תפקידו הציבורי כראש ממשלת ישראל, לבין היותו העומד בראש לשכת רה"מ, בעת שנעשו ממנה לכאורה עבירות ביטחון חמורות**.

16. זאת ועוד, בבג"ץ 3056/20,¹⁵ נתן בית המשפט תוקף של פסק דין להסדר ניגוד העניינים של רה"מ, שקבע כי על ראש הממשלה להימנע ממעורבות בהחלטות הנוגעות למערכת אכיפת החוק. כב' הנשיאה (כתוארה דאז) חיות עמדה על החשש מניגוד עניינים בין האינטרס האישי של ראש הממשלה כנאשם בהליך פלילי, ובין האינטרסים הציבוריים בנוגע להסדרת מינויים של גורמי אכיפת החוק:

"הטעמים המצדיקים את הימנעות ראש הממשלה ממעורבות במינויים ספציפיים במערכת אכיפת החוק תקפים גם ביחס להחלטות הנוגעות לשיטת המינוי ולהיקף סמכויותיהם של המתמנים. הניסיון להפריד בין אלה לאלה הוא

¹¹ בג"ץ 5658/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (נבו 1.1.2024), בפס' 165 לחוות דעתה של הנשיאה (כתוארה דאז) כב' השופטת חיות.

¹² שם, בפס' 89 לחוות דעתו של כב' השופט (כתוארו דאז) עמית.

¹³ יואב דותן ביקורת שיפוטית על שיקול דעת מינהלי (כרך א 2022), בעמ' 610.

¹⁴ בג"ץ 5575/94 מהדרין בע"מ ואח' נ' ממשלת ישראל, משרד הבינוי והשיכון, מט(3) 133 (1995), בפס' 10 לחוות דעתו של כב' השופט אור.

¹⁵ בג"ץ 3056/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה (נבו 25.3.2021).

מאוּלץ ואין לקבלו. ההליך הפלילי המתנהל בעניינו של ראש הממשלה מצוי בראשיתו, ולהחלטות הנוגעות לשיטת המינוי ולמעמדם של בכירי מערכת אכיפת החוק עשויה להיות השפעה ניכרת הן על עבודתם של בעלי תפקידים המטפלים כיום בהליך זה והן על אלה שיטפלו בו בעתיד. לפיכך, ניתן לומר כי מתקיים ביחס להחלטות אלה חשש סביר בדבר קיומו של ניגוד עניינים בין האינטרס האישי של ראש הממשלה, אשר תלוי ועומד נגדו כתב אישום, ובין האינטרסים הציבוריים הנוגעים להסדרת מינויים ומעמדם של גורמי מערכת אכיפת החוק¹⁶.

17. בענייננו, הדברים הם מקל וחומר, שעה שלא רק שרובץ מעל רה"מ נתניהו כתב אישום חמור, אלא שגם כעת מתנהלות על ידי השב"כ, בכובעו כגורם אכיפת החוק, מספר בדיקות בנוגע למספר פרשות חמורות, הנוגעות לכאורה לנעשה בלשכתו. כך, קיים חשש כי במידה ויפוטר ראש השב"כ רונן בר, מינוי ראש שב"כ חדש על-ידי ממשלת רה"מ נתניהו, בשעה שישנן חקירות תלויות ועומדות בנוגע לנעשה בלשכתו בזמן מלחמה – יהיה נגוע בניגוד עניינים כבד ואף עלול לפגוע בביטחון המדינה.
18. לפיכך, כל פעולה לכינוס הממשלה לשם החלטה על פיטורי ראש השב"כ, בניגוד להנחיית היועצת המשפטית לממשלה וללא קבלת חוות דעת משפטית סדורה בנדון – מהווה פעולה בניגוד לחוק ולכללי המינהל התקין, ועלולה להוות פעולה בניגוד עניינים, משיקולים זרים, הלוקה בחוסר סבירות קיצוני.
19. אשר על כן, נבקש כי תימנעו מקבלת החלטה על פיטורי ראש השב"כ, בטרם תובא בפניכם התשתית העובדתית והמשפטית הנדרשת, בהתאם לעמדת הייעוץ המשפטי לממשלה, כפי שהובהר.
20. לאור חשיבות הדברים האמורים, נודה לתגובתכם המהירה, על מנת שנוכל לשקול את המשך צעדינו – לרבות המשפטיים.

בכבוד רב,

יעל בלוך, עו"ד
מחלקת ליטיגציה

רותם בבלי דביר, עו"ד
ראשת האגף המשפטי

¹⁶ שם, בפסי' 39 לחוות דעתה של הנשיאה (כתוארה דאז) חיות.